

[Vanggaard.]

dette Sted har fremført min Kritik, og endvidere for en Refusering af en mod mig rettet Uartighed. Men helt var det jo ikke Medhold, jeg fik. Det ærede Medlem fandt min Kritik ensidig og paa mange Punkter overdreven, og jeg maa da have Lov til at fremkomme med enkelte Modbemærkninger.

Den højtærede Minister finder, at „Mosekonen brygger“ maa betragtes som et smukt Tapet, om end et dyrt Tapet, men svært at faa fat paa Indholdet, og her er altsaa et Punkt, hvor vor Mening falder nogenlunde sammen. Mere kniber det med Willumsens Relief. Den højtærede Minister finder, at der er en Tanke deri, at der er Symbolik deri, men man maa huske, at det er et Ungdomsværk, der er Dele af det, som heller ikke Ministeren kan beundre særlig højt, men om Enkeltheder kan man jo være uenig, om Smagen kan der ikke diskuteres.

Disse Udtalelser af den højtærede Minister er jo heller ikke ubetinget Ros. Jeg skal oplyse, at Glyptekets Direktør, Dr. Frederik Poulsen, i Nordisk Tidsskrift har skrevet følgende Kritik af dette Relief:

„Der mangler Enhed, der mangler Eurytmi, der mangler kort sagt Komposition og bevidst Linieføring i dette mægtige polykrome Værk. Nu blev det hele ingenting eller værre end intet, tomt Bulder for de tænksomme, forvirret Snak for de naive. Og for Kunstneren selv en Dommedag for hans Kritikløshed.“

En lignende stærk Kritik er fremført af Wanscher og Sigurd Swane.

Men bortset fra, at der har været en næsten enstemmig Kritik fra anerkendte Sider, bliver der den Realitet tilbage, at Staten har betalt 150 000 Kr. for dette Kunstværk, og dertil er senere kommet 25 000 Kr. til Kolossens Opstilling, og Museet skylder endnu 75 000 Kr. paa det. Naar man udfolder saa voldsomme finansielle Anstrengelser for at faa et enkelt Kunstværk, synes jeg, at Kunstværket burde have været noget mere hævet over Kritik. Jeg er tilbøjelig til at tro, at den højtærede Minister heller ikke er saa meget uenig med mig angaaende dette Relief, og jeg begynder at faa en Mistanke om, at den Kunst, Ministeren har prydet sit Hjem med — jeg kender intet til den af Selvsyn — alligevel væsentligt er den gode, gamle anerkendte Kunst.

Derimod finder den højtærede Minister, at jeg blev uretfærdig, da jeg ankede over den Rump skø Samling af moderne fransk Kunst. Ministeren siger, den er meget

lærerig, men han siger ogsaa, der er adskillige Ting deri, „som jeg i alt Fald ikke er i Stand til at nyde“. Men han gaar videre — jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Par enkelte Citater:

„Der er værdifulde Ting imellem, selv om mange ganske vist skal lede efter dem. Men leder, saa skulle I finde — det gælder ogsaa her. Man skal møde med en vis Forhaandsoplagthed, med en vis Forudindtagethed, naar man staar overfor det nye; saadan gaar det her som paa alle andre Omraader.“

Det er sikkert rigtigt, det indrømmer jeg. For en meget stor Del af den moderne Kunst vil en høj Grad af Forudoplagthed og vistnok ogsaa Forudindtagethed være paa sin Plads, hvis man skal have nogen Fornøjelse af den. Det, jeg egentlig har anket over, er, at en saadan Samling nærmest formedelst en Rigmands Lune kan blive paaoktrojeret Museet, lad saa vedkommende nok saa meget have afholdt alle Omkostningerne.

Jeg sagde i min første Tale: hvor der handles, der spildes, og nu har jeg nævnt disse Par Kunstværker som Eksempel, og jeg sagde, at hvis det blot var det eneste. Selv om Willumsens Relief var meget dyrt, lad os saa ikke tale mere om det.

Jeg nævnte ogsaa et enkelt Eksempel paa Oprydning i ældre Malerkunst. Jeg talte forleden Dag om Otto Baches Heste, som vi jo har Glæde af henede, men som er unddraget Offentligheden. Jeg kunde have Lyst til at spørge: hvor er f. Eks. et af Hovedværkerne fra vor Guldalderperiode som Konstantin Hansens „Ægirs Gæstebud“ blevet af? Er det ikke gemt i et eller andet Ministerium? Og hvor er de fleste af Sonnes Billeder med Motiver fra Fædrelandets Historie?

Jeg vil tilføje: Mon man ikke bør anlægge den Betragtning, at et Arbejde, der een Gang har faaet Plads i Statens Museum for Kunst, for den historiske Kontinuitets Skyld ikke bør udskydes, selv om Nutiden har en anden Opfattelse af Kunstværket.

Man vil dertil kunne sige, at man kommer til at mangle Plads. Men den maa skaffes paa anden Maade. Jeg vil mene, at den f. Eks. kunde skaffes ved, at man overførte Afstøbningssamlingen — den er i kunstnerisk Henseende meget værdifuld, men den har kun kostet en ringe Sum, og disse Gipsfigurer kan let erstattes i Tilfælde af Defekt — til en lettere Bygning, der saa maatte opføres, og saa overlod hele det kostbare Hus til Billedkunsten, der ikke taaler saa store Temperaturforandringer,